

Sygn. akt I ACa 575/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik
Sędziowie:	SSA Władysław Pawlak SSA Zbigniew Ducki (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko D. S.

o zobowiązanie i zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 27 lutego 2013 r. sygn. akt I C 115/12

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 405 zł (czterysta pięć złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 575/14

UZASADNIENIE

Strony powodowe: (...) sp. z o.o. w W. (dalej powódka ad. 1) oraz (...) sp. z o.o. w W. (dalej powódka ad. 2) wniosły, ażeby pozwany D. S. został zobowiązany do złożenia oświadczenia na piśmie o treści „ D. S. przeprasza zarząd (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. za to, że w dniu (...)r. rozprawiał wśród najemców Centrum Handlowego „(...)” pismo zatytułowane „zajęcie wierzycelności”, które zawierało nieprawdziwą informację o egzekucji rzekomo prowadzonej przeciwko (...) Sp. z o.o. Informacje zawarte w piśmie były całkowicie nieprawdziwe, zaś przeciwko (...) sp. z o.o. nie były prowadzone jakiegokolwiek postępowania egzekucyjne” i przesłanie tego oświadczenia pocztą poleconą zarządowi powódki ad. 1 oraz 25 najemcom Centrum Handlowe (...) oraz do złożenia oświadczenia na piśmie o treści „ D. S. przeprasza zarząd (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. za to, że w dniu

(...)r. rozprowadzał wśród najemców Centrum Handlowego „(...)” pismo zatytułowane „zajęcie wierzytelności; które zawierało nieprawdziwą informację o egzekucji rzekomo prowadzonej przeciwko (...) Sp. z o.o. Informacje zawarte w piśmie były całkowicie nieprawdziwe, zaś przeciwko (...) sp. z o.o. nie były prowadzone jakiegokolwiek postępowania egzekucyjne” i przesłanie tego oświadczenia powodowi ad 2 oraz 25 w/w najemcom.

Przedmiotem żądania pozwu było także upoważnienie obu powódek do przesłania wyżej określonych oświadczeń do podmiotów wcześniej wskazanych w imieniu i na koszt pozwanego, gdyby pozwany tego nie wykonał w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, a także zasądzenie na podstawie art. 18 ust. 1 pkt. 6 ustawy z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (jt. Dz. U. z 2003 r. nr 153, poz. 1503 ze zm., dalej u.z.n.k.) od pozwanego na rzecz Narodowego Funduszu (...)K. kwoty 2.500 zł tytułem sumy pieniężnej na cel związany z z ochroną dziedzictwa narodowego. W końcu powódki wniosły zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kosztów postępowania.

W podstawie faktycznej dochodzonego roszczenia powódki podały, że powódka ad 2 jest właścicielem budynku biurowego pod nazwą „Centrum Biurowe (...)” przy ul. (...) w K., prowadząc w nim działalność gospodarczą w zakresie wynajmowania lokali biurowych. Z kolei powódka ad. 1 jest właścicielką obiektu handlowego pod nazwą „G.” przy ul. (...) w K. i prowadzi w nim działalność gospodarczą w zakresie wynajmu lokali użytkowych. W dniu 14 marca 2011 r. powódka ad. 2 zawarła z (...) sp. z o.o. (dalej Spółka (...)) umowę najmu lokalu użytkowego w swoim obiekcie. Najemca nie uiszczał jednak czynszu najmu. W związku z tym powódka ad 2 zawarła w dniu 17 sierpnia 2011 r. z najemcą porozumienie, mocą którego uzgodniono, że dojdzie do potrącenia wierzytelności z tytułu zaległego czynszu w wysokości 35.652 zł z wierzytelnościami z tytułu wykonanych przez najemcę prac adaptacyjnych w lokalu w kwocie 107.840,25 zł, przy czym różnica wynikająca z w/w kwot zostanie przelana przez wynajmującego na konto najemcy, co zresztą niezwłocznie nastąpiło. Skoro po zawarciu porozumienia najemca nie uiszczył także czynszu za sierpień, wrzesień i część października 2011 r., wynajmujący pobrał kwotę zaległego czynszu z kaucji umownej, zakreślając jednocześnie najemcy termin do uzupełnienia kwoty zabezpieczenia do pełnej wysokości, czego jednak najemca nie uczynił. W tej sytuacji wynajmujący złożył najemcy oświadczenie o rozwiązaniu umowy najmu ze skutkiem natychmiastowym, co w konsekwencji doprowadziło do wydania 10 października 2011 r. przez najemcę wynajmującemu przedmiotowego lokalu.

Jeszcze w okresie obowiązywania umowy najmu, 14 marca 2011 r. niektóre pisma kierowane przez najemcę do powódki ad 2 były podpisywane przez jego pełnomocnika – pozwanego. Miały one charakter obcesowy, były redagowane w tonie gróźb oraz zawierały insynuację, że wynajmujący lub jego pracownicy dopuszczali się czynów zabronionych.

W dniu 7 listopada 2011 r. pozwany przez swego posłańca kolportował wśród najemców innych lokali handlowych i użytkowych w obiekcie powódki ad. 2 pismo zatytułowane „Egzekucja moich wierzytelności na zasadzie art. 895 k.p.c. (z tytułu najmu)”. Załącznikiem do tego pisma była kserokopia nieprawomocnego nakazu zapłaty z 13 października 2011 r. wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie do sygn. akt XVI Gnc 807/11, o czym powódka ad. 1 została zawiadomiona przez najemców jej budynku. Po interwencji Policji podjętej z inicjatywy powódki ad. 1 pozwany nie kontynuował rozpowszechniania wspomnianego pisma.

Po tym zdarzeniu powódka ad 2 dowiedziała się o wytoczeniu przez wyżej wskazanego najemcę powództwa o zapłatę 107.840,25 zł tytułem zwrotu kosztów prac adaptacyjnych wykonywanych w przedmiotowym lokalu. Po zawarciu jednak wyżej wspomnianego porozumienia z 17 sierpnia 2011 r. najemca nie cofnęła pozwu ukrywając fakt rozliczenia wzajemnych roszczeń. Było to przyczyną wydania nakazu zapłaty, co do którego powódka ad. 2 złożyła zarzuty wnosząc o oddalenie powództwa. Powódka ad. 2 twierdzi, że nigdy nie prowadzono przeciwko niej postępowania egzekucyjnego, zaś swą działalność prowadzi z dołożeniem najwyższej staranności.

Pozwany wniosł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, zarzucając, iż nieprawdą jest jakoby strony 17 sierpnia 2011 r. zawarły porozumienie, wskutek którego rozliczyły wzajemne swe pretensje. Otóż Spółka (...) uchyliła się od skutków oświadczenia złożonego pod wpływem groźby oraz wyzysku, który polegał na tym, że powódka ad 2 po zawarciu umowy najmu celowo i świadomie nie regulowała zobowiązania wobec niej, doprowadzając do negatywnej

finansowo sytuacji kontrahenta. Ponadto to Spółka (...) wypowiedziała umowę najmu, w wyniku wprowadzenia w błąd pozwanego, na okoliczność przekazania pomieszczenia stanowiącego przedmiot najmu dotknięty wadą w postaci drogi ewakuacji. Pozwany podał także, że firma (...) zawarła z powodem dwie umowy tj. o wykonanie robót budowlanych oraz umowę najmu. Koszt wykonania pierwszej z nich wyniósł 197.840,25 zł, której to kwoty powódka ad. 2 nie zapłaciła, toteż na tej podstawie został wniesiony pozew do sądu w Warszawie, a po uzyskaniu nakazu zapłaty przelała wynikające z niego prawa na rzecz pozwanego.

Wyrokiem z 27 lutego 2014 wydanym do sygn. akt I C 115/12 Sąd Okręgowy w Krakowie: w pkt. I, uwzględnił żądanie pozwu w zakresie zobowiązania pozwanego do złożenia oświadczenia przeproszającego powódkę ad. 2 o treści preferowanej przez tą powódkę w pozwie i przesłanie tego oświadczenia pocztą zarządowi powódki ad. 2 oraz zarządowi (...) sp. z o.o. w Ł. (właściciel sklepu (...)), zarządowi (...) sp. z o.o. w P. (właściciel sklepu (...)), (...) sp. jawnej w K. (właściciel sklepu „T.”), zarządowi (...) sp. z o.o. w W. (właściciel sklepu (...)), w terminie 30 dni od uprawomocnienia się wyroku, a w przypadku niewykonania powyższego w terminie upoważnił powódkę ad. 2 do przesłania do wyżej wymienionych podmiotów w imieniu pozwanego i na jego koszt; w pkt. II zasądził od pozwanego na rzecz D. S. na rzecz Narodowego Funduszu (...)K. kwotę 1.000 zł; w pkt. III oddalił powództwo w pozostałym zakresie; w pkt. IV zasądził od pozwanego na rzecz powódki ad. 2 kwotę 1.010 zł tytułem kosztów postępowania.

W ustaleniach stanu faktycznego dokonanych na kanwie wydanego orzeczenia Sąd I instancji stwierdził, że powódka ad 1 jest właścicielem budynku i działki na której znajduje się Centrum Handlowe (...), zaś powódka ad 2 jest właścicielem działki na której znajduje się Centrum (...).

Pomiędzy powódką ad. 2, a Spółką (...) została zawarta w dniu 14 marca 2011 r. na 8 lat, począwszy od 1 czerwca 2011 r. umowa najmu 165,20 m² powierzchni biurowej, znajdującej się na parterze budynku należącego do kontrahenta. Ustalono, że wynajmujący przekaze najemcy przedmiot najmu w stanie surowym. Najemca został zobowiązany do wykonania prac adaptacyjnych przed dniem rozpoczęcia najmu, natomiast wynajmujący zobowiązał się pokryć koszty tych prac do kwoty 1.050 za m² pomieszczenia. Najemca miał wystawić fakturę z dołączonym wykazem prac adaptacyjnych po odebraniu ich przez wynajmującego. Ponadto wynajmujący zobowiązał się uregulować fakturę w wysokości 50% kosztów w terminie 14 dni od podpisania protokołu odbioru całości prac i przejściu pomieszczeń. Natomiast najemca zobowiązał się udzielić wynajmującemu zabezpieczenia należności czynszowych w postaci gwarancji bankowej lub kaucji wypłaconej na wskazany rachunek bankowy w kwocie 3-chmiesięcznego czynszu brutto, z której wynajmującemu przysługiwało prawo zaspokojenia roszczeń o uiszczenie czynszu i innych świadczeń zastrzeżonych umową w przypadku zwłoki lub opóźnienia w terminowym realizowaniu tych zobowiązań. W przypadku skorzystania z zabezpieczenia przez wynajmującego, najemca był zobowiązany do uzupełnienia gwarancji (kaucji) w termie 14 dni od uzyskania informacji w tym względzie. Brak uzupełnienia zabezpieczenia, pomimo wezwania, stanowić miał podstawę do wypowiedzenia umowy najmu ze skutkiem natychmiastowym, z możliwością naliczania kary umownej w kwocie odpowiadającej czynszowi należnemu za okres od ostatniego dnia okresu na jaki umowa została zawarta. Czynsz najmu został określony w PLN i miał stanowić równowartość 15 euro miesięcznie według średniego kursu NPB za każdy m² pomieszczeń płatny co miesiąc z góry do 7-go dnia miesiąca.

Tego samego dnia, w którym została zawarta umowa najmu tj. 14 marca 2011 r., jej strony zawarły umowę o świadczenie usług, na mocy której powódka ad. 2 zobowiązała się do zarządzania gruntem i budynkiem oraz do świadczenia usług, a najemca zaakceptował wyłączne prawo wynajmującego do tych czynności. Wówczas sporządzono protokół przekazania przedmiotowego pomieszczenia.

Następnie 2 sierpnia 2011 r. powódka ad. 2 wezwała Spółkę (...) do uzupełnienia depozytu pod rygorem rozwiązania umowy, w związku z zaległościami płatniczymi na kwotę 25.188,96 zł z umowy najmu z terminie do 18 sierpnia 2011 r. oraz poinformowała kontrahenta, że nie dokona zapłaty zaległej faktury VAT na kwotę 107.840,25 zł.

Jednakże 17 sierpnia 2011 r. kontrahenci zawarli porozumienie, w celu zniesienia wzajemnych roszczeń i nieporozumień, z którego wynikało, że najemca po wykonania prac adaptacyjnych wystawił z tego tytułu fakturę na kwotę 107.840,25 zł, jednocześnie nie regulując czynszu najmu i opłaty za usługi za do maja do sierpnia 2011 r., w

łączonej wysokości 35.652,38 zł, co doprowadziło do pobrania przez wynajmującego tej należności z depozytu, nie uwzględniając w wyliczeniu brakującej opłaty za miesiąc sierpień. Na tle powyższego strony porozumienia uzgodniły, że wynajmujący potrąci wymagalną należność czynszową z kwotą wynikającą z wykonania prac adaptacyjnych.

W kolejności 19 września 2011 r. spółka (...) zwróciła się do wynajmującego z propozycją rozwiązania umowy wynikające ze z umowy najmu, z dniem 31 stycznia 2011 r., ze zwolnieniem z obowiązku uiszczania czynszu najmu (podstawowego i ubocznego). Wynajmujący miał zwrócić najemcy całość kaucji płacąc przy tym w/w należność 107.840,25 zł. Było to związane z ułomnościami przedmiotu najmu w postaci wewnętrznej drogi pożarowej i powstałymi wobec tego konsekwencjami prawno-finansowymi. Wówczas pozwany wskazał, że wynajmujący odstąpi od roszczeń z tytułu odszkodowania za wprowadzenie kontrahenta w błąd, a także nie będzie zgłaszał i informował organów ścigania oraz wszystkich akcjonariuszy o bezprawnym działaniu i wprowadzeniu w błąd najemców na okoliczność zatajenia dróg pożarowych w przedmiotach najmu.

Tego samego dnia tj. 19 września 2011 r., w którym pozwany sformułował w/w pismo, powódka ad 2 przelała na rzecz najemcy kwotę 72.187,87 zł (z porozumienia).

Wcześniej, bo 16 września 2011 r. najemca skierował do wynajmującego pismo, z którego wynikało, że powódka ad. 2 nie wykonała na niej ciążącego obowiązku wynikającego z umowy najmu, a dotyczącego wydania rzecz w stanie przydatnym do umówionego użytku i utrzymania jej w takim stanie przez czas trwania umowy - wobec zatajenia okoliczności istnienia drogi pożarowej, jako koniecznej wewnątrz przedmiotu najmu, co doprowadziło do trwałego ograniczenia przydatności przedmiotu najmu, w znacznym stopniu. Na tym tle wynajmujący został wezwany do niezwłocznego usunięcia wady w terminie nieprzekraczającym dnia 19 września 2011 r.

Następnie pismem z 2 października 2011 r. najemca (Spółka (...)) wypowiedział umowę najmu, wobec istnienia w jej przedmiocie nieusuwalnych wad oraz wad, których istnienie wynajmujący zataił przed kontrahentem.

Z kolei wynajmujący przedmiotową umowę najmu rozwiązał w dniu 17 października 2011 r. ze skutkiem natychmiastowym, z uwagi na brak zabezpieczenia zobowiązań umownych w wymaganej wysokości. Jednocześnie powódka ad 2 oświadczyła, że pismo z 2 października 2011 r. nie wywarło skutku prawnego, wobec zawarcia w nim oświadczenia bez jakiegokolwiek podstawy prawnej i faktycznej, wzywając jednocześnie Spółkę (...) do opuszczenia lokalu oraz do zapłaty tytułem kary umownej 247.704,16 zł w terminie 14 dni licząc od daty otrzymania wezwania.

W dniu 10 października 2011 r. został podpisany protokół przekazania przedmiotu najmu, bez żadnych zastrzeżeń.

W sprawie prowadzonej do sygn. akt Gnc 807/11 było prowadzone przez Sąd Okręgowy w Warszawie postępowanie, w którym został wydany 13 października 2011 r. nakaz zapłaty uwzględniający żądanie Spółki (...) zapłaty od powódki ad. 2 kwoty 107.840,25 zł wraz z kosztami procesu 1.349 zł.

Ów nakaz wraz z dołączonym do niego pismem datowanym na 3 listopada 2011 r. pozwany, za pośrednictwem wynajętej osoby dostarczył 7 listopada 2011 r. do niektórych najemców wynajmujących lokale w Centrum Handlowym (...) w budynku powódki ad. 1. We wspomnianym piśmie powód zawiadomił podmioty wynajmujące lokale do powódki ad 1 tj. kierowników bądź pracowników podmiotów wskazanych w pkt. I wyroku, że „od czasu doręczenia niniejszego zawiadomienia, na zasadzie art. 900 k.p.c., dokonuje zajęcia na zasadzie art. 896 k.p.c. poprzez to, że wszelkie wpłaty na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. ul. (...), zostają wstrzymane i przekazane do komornika sądowego prowadzącego egzekucję wobec w/w pozwanego”. Powyższe pismo nie zostało jednak doręczone do najemców powódki ad 1, gdyż mężczyzna roznoszący w/w pisma został zatrzymany, po czym została wezwana policja.

Wszelako dostarczone najemcom pismo wywołało wśród nich niepokój, gdyż chcieli oni wiedzieć czy ich kontrahent ma jakieś problemy finansowe i czy w związku ze skierowaniem sprawy do komornika może on zająć jakieś towary znajdujące się na terenie ich sklepów, tudzież czy będą oni mogli prowadzić handel, komu też mają płacić czynsz najmu. Na powyższe powódka ad 1 poinformowała wszystkich najemców Galerii (...) pismo wyjaśniające, że wyrok sądu jest nieprawomocny i dotyczy powódki ad 2.

Natomiast powódka ad 2 w dniu 21 listopada zaskarżyła w/w nakaz zapłaty, wnosząc o jego uchylenie, ograniczenie zabezpieczenia przez wstrzymanie wykonalności do czasu rozpoznania jej zarzutów od nakazu zapłaty, z zasądzeniem kosztów postępowania.

W rozważaniach prawnych Sąd I instancji na kanwie treści złożonego w sprawie powództwa oraz w nawiązaniu do jego podstawy prawnej tj. art. 18 ust. 1 pkt. 3 i 6, art. 14 ust. 1 i 2 u.z.n.k., a także art. 23 i 24 k.c. oraz art. 1, art. 3 ust. 1 u.z.n.k. w szczególności zauważył, że pozwany jako nabywca na podstawie cesji wierzytelności Spółki (...) (stwierdzonej w/w nakazem zapłaty), nie złożył żadnego wniosku do komornika o wszczęcie egzekucji, gdyż co przyznał nie chciał uiszczać w związku z tym opłat. Jakkolwiek roznoszenie przez wynajętego mężczyznę pisma wraz z nakazem zapłaty zostało przejęte przez pracowników ochrony, tym niemniej część z nich trafiła do niektórych najemców lokali Galerii (...). Dotyczy to takich firm jak Z., S., P. (...) oraz T..

Na tym też tle Sąd Okręgowy w nawiązaniu do art. 14 ust. 1 i 2 u.z.n.k. stwierdził, że stan faktyczny sprawy wypełnia ten przepis. Choć rozpowszechnianie przez pozwanego informacji w zakresie wcześniej wskazany, nie miało charakteru publicznego, to jednak przesłanka pomienionej normy prawnej została spełniona, gdyż nie wymaga ona szerszego przekazywania nieprawdziwych informacji. Wszak w piśmie z 3 listopada 2011 r. znalazła się informacja o egzekucji wobec powódki ad. 2 oraz jakoby egzekucja ta dotyczyła innych wierzytelności. Nadto poinformowano, że pozwany dokonuje zajęć i wszelkie wpłaty na rzecz powódki ad. 2 zostają wstrzymane i przekazane na konto komornika sądowego, pomimo nie wszczęcia jakiegokolwiek egzekucji sądowej. Była to zatem informacja o nieprawdziwej sytuacji prawnej i gospodarczej powódki ad. 2, z sugestią braku realizacji przez nią zobowiązań. Takie działanie pozwanego było celowe i podjęte w kierunku wyrządzenia szkody. Działania takie Sąd Okręgowy ocenił, jako sprzeczne z prawem i dobrymi obyczajami oraz zagrażające interesom powódki ad. 2

Natomiast Sąd Okręgowy nie dopatrywał się w działaniu pozwanego czynu nieuczciwej konkurencji w stosunku do powódki ad. 1, gdyż wyżej wskazane pismo, jakkolwiek wywołało wiele zamieszania dotyczyło powódki ad 2. Brak było podstaw do stwierdzenia w sprawie działań pozwanego na szkodę powódki ad. 1, czy też negatywnego wpływu na jej interesy.

Sąd I instancji stwierdził, że wobec treści ustalonego w sprawie stanu faktycznego powódce ad. 2 przysługuje uprawnienie wynikające z dyspozycji art. 18 ust. 1 pkt. 3 u.z.n.k., przy czym fakt nasilenia winy pozwanego przy podejmowaniu przez niego działań przeciwko powódce, pełna przy tym jego premedytacja w celu wyrządzenia szkody, dawała podstawę do uwzględnienia żądania pozwu zobowiązania do złożenia oświadczenia o treści preferowanej w pozwie, jednakże jedynie do czterech najemców co do których inkryminowana wiadomość dotarła.

Nadto Sąd Okręgowy uznał za uzasadnione żądanie pozwu wynikające z dyspozycji art. 18 ust. 1 pkt. 6 u.z.n.k. gdyż działanie pozwanego było świadome i celowe. Jednakże z uwagi na krąg adresatów do których dotarła negatywna informacja o powódce ad 2 Sąd Okręgowy zlimitował do 1.000 zł sumę pieniężną mająca być wpłaconą na określony cel społeczny związany z ochroną dziedzictwa narodowego.

Żądanie pozwu dotyczące powódki ad 1 Sąd Okręgowy uznał za bezzasadne, gdyż pozwany nie dopuścił się względem niej czynów nieuczciwej konkurencji, tudzież brak było podstaw do uwzględnienia żądania pozwu w oparciu o art. 23 i z art. 24 w zw. z art. 43 k.c..

O kosztach postępowania w odniesieniu do powódki ad. 2 Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł pozwany, zarzucając zaskarżonemu wyrokowi:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku polegający na bezpodstawnym ustaleniu przez Sąd:
 - 1.1 jako przypisanie adresu powodowi ul. (...) jako tożsamego z ujawnionym w zawiadomieniu pozwanego adresem ul. (...), przy czym powód posiada adres ul. (...), a zatem zupełnie inne miejsce zawiadomienia osób,

1.2 na podstawie zeznań świadków, że powód stał się pokrzywdzony przed najemcami powierzchni najmowanych, przy czym w powództwie powód określił 25 podmiotów, a rzeczywiście zeznawało kilku świadków, którzy nie potwierdzili pokrzywdzenia powoda,

1.3 jako dowodu z kopii nieoznaczonych i niepotwierdzonych za zgodność z oryginału kartek,

1.4 i uznaniu jako materiału dowodowego z kopii umowy najmu pomieszczeń biurowych,

1.5 jako, że powód uchylał się od opodatkowania i niezłożenia deklaracji podatkowych,

1.6 na podstawie zeznań świadków wskazanych przez powoda, a całkowite pominięcie zeznań D. S. w charakterze świadka wraz z całkowitym pominięciem przedłożonych dowodów, których nie włączono do akt,

2. Naruszenie prawa materialnego tj.:

2.1. art. 23 poprzez błędne przyjęcie, że ochrona odnosi się z uwzględnieniem stopnia przynależności środowiskowej, a nie przez to, że dotknięcie ochrony dóbr jest w ścisłym połączeniu adresata i treści na oznaczenie użytych słów kierowanych bezpośrednio do adresata,

2.2 art. 24 k.c. poprzez przyjęcie, że strona pozwana winna udowodnić swoją niewinność,

3. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia, a to:

3.1 art. 187 § 1 pkt. 2 k.p.c. poprzez dopuszczenie nieoznaczonych co do treści kart stron, które powód podniósł za nieprawdziwe, modyfikowane dla potrzeb strony pozwanej,

3.2 art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów oraz sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym,

- D. S. stał się odpowiedzialny za kierowanie pisma do nieznanymi mu podmiotów,

- zeznania świadków nie czynią zadość wyczerpaniu okoliczności przypisanych D. S., a w szczególności zeznania świadków, którzy nie są zetknięci bezpośrednio z (...), a jedynie zeznania swe opierali na przypuszczeniach lub z domniemania.

W parciu o powyższe apelujący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie apelacji w całości,

2. zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych ,

ewentualnie,

3. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach instancji odwoławczej,

Strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się bezzasadna.

Na wstępie wypada zauważyć, że wszelkie ustalenia stanu faktycznego dokonane przez Sąd I instancji są prawidłowe i wystarczające dla rozstrzygnięcia sprawy, stąd też Sąd odwoławczy uznaje je za własne.

Apelacja pozwanego odnosi się do orzeczenia Sądu Okręgowego, w którym zostało uwzględnione żądanie pozwu jedynie (...) sp. z o.o. w W. (zwany pozwany ad. 2), stąd też w konfiguracji tych podmiotów zostaną omówione jej zarzuty.

Odnosząc się natomiast do poszczególnych zarzutów apelacji w pierwszej kolejności trzeba ustosunkować się do jej twierdzeń dotyczących naruszenia przepisów postępowania, a to art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego. Otóż tylko w poprawnie ustalonym stanie faktycznym sprawy występuje możliwość dokonania oceny naruszenia przepisów prawa materialnego.

Na tym też tle przypomnieć należy ugruntowany pogląd Sądu Najwyższego, że zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ustala stan faktyczny, opierając się na dowodach, które poddaje swobodnej ocenie, bazując na własnym przekonaniu i wszechstronnym rozważeniu zebranego materiału. Zarzut naruszenia przez sąd tego przepisu może okazać się zasadny tylko wtedy, gdy orzekający sąd wyjdzie poza granice swobodnej oceny dowodów. Oznacza to, że jeśli sąd I instancji, po wszechstronnym rozważeniu materiału dowodowego, wyprowadził z dowodów wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to nawet jeśli z tego samego materiału dowodowego dałoby się wysnuć inne wnioski, sąd odwoławczy nie może ingerować w dokonane ustalenia faktyczne (por. np.: wyrok Sądu Najwyższego z: 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56096; 27 września 2002 r., IV CKN 1316/00, LEX nr 80273).

Oceniając w kontekście powyższego wyżej wspomniany zarzut przyjąć trzeba, że słusznie przyjmuje Sąd Okręgowy w sprawie o braku wątpliwości na temat odpowiedzialności pozwanego za kierowanie pism do nieznanymi mu podmiotów, którzy byli najemcami powódki ad. 1, którzy jednocześnie wynajmowali biura u powiązanej funkcjonalnie z nią powódką ad. 2. Otóż jest rzeczą niewątpliwą, że w dniu 7 listopada 2011 r. D. S. za pośrednictwem wynajętej osoby rozprawdzał wśród najemców lokali w Centrum Handlowym (...) w budynku (...) sp. z o.o. w W. nieprawomocny nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w Warszawie do sygn. akt Gnc 807/11 wraz z dołączonym do niego pismem datowanym na 3 listopada 2011 r. We wspomnianym piśmie powód zawiadamiał podmioty wynajmujące lokale od powódki ad 1 tj. kierowników bądź pracowników podmiotów wskazanych w pkt. I wyroku (to zostało wykazane przez powódkę w zaoficerowanych przez nią osobowych środkach dowodowych k. 159-161, 173-174, 191-192), że „od czasu doręczenia niniejszego zawiadomienia, na zasadzie art. 900 k.p.c., dokonuje zajęcia na zasadzie art. 896 k.p.c. poprzez to, że wszelkie wpłaty na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. ul. (...), zostają wstrzymane i przekazane do komornika sądowego prowadzącego egzekucję wobec w/w pozwanego. Jak trafnie ustalono dostarczone najemcom pismo o fałszywej treści (pozwany nie uzyskał jakiegokolwiek tytułu wykonawczego dające podstawę do wszczęcia postępowania komorniczego), mogło wywołać u nich niepokój. Wszak informowało o problemach finansowych powódki ad. 2, skierowaniu sprawy do komornika, który może zająć jakieś towary znajdujące się na terenie ich sklepów, kwestionowało możliwość prowadzenia handlu, poddawało w wątpliwość komu też należy płacić czynsz najmu. Takie działania pozwanego, oparte na fałszywych przesłankach, niewątpliwie miało w swym zamyśle celowe nastawienie dla wyrządzenia powódce ad. 2 szkody. Było podjęte z pełną premedytacją. Zresztą, co należy w tym miejscu przypomnieć, najemca Spółka (...), reprezentowana przez pozwanego, w piśmie z 19 września 2011 r. (k. 72-73) wyrażała wcześniej groźbę o możliwości poinformowania akcjonariuszy jak i najemców powódki ad. 2 we wszystkich jej placówkach, o niezgodnym z prawem działaniu, co jako określono, może doprowadzić Spółkę (...), do znacznej straty. Wobec powyższego bez znaczenia dla oceny zasadności powództwa pozostają twierdzenia apelacji jakoby Sąd I instancji bezzasadnie nie przesłuchał w charakterze świadków przedstawicieli wszystkich tych podmiotów (określonych w pozwie), na okoliczność doręczenia im pisma z 3 listopada 2011 r. o zajęciu wierzytelności, a w przypadku doręczenia czy pismo to wywołało u nich przeświadczenie, że ma charakter szkalujący i naruszający dobra osobiste spółek. Zatem jako bezpodstawne należało ocenić zarzuty apelacji określone w pkt. 3.2 petitum apelacji. Niewątpliwie pozwany dopuścił się czynu nieuczciwej konkurencji, zaś interes powódki ad 2 co został, co najmniej zagrożony. W tej sytuacji wszelkie wnioski dowodowe składane przez pozwanego w toku postępowania przed Sądem I instancji, jak i dotyczące ich powtórzone przed Sądem odwoławczym okazały się bezprzedmiotowe.

Twierdzenia natomiast zawarte w uzasadnieniu apelacji jakoby Sąd Okręgowy protokołował jedynie częściowo wnioski dowodowe pozwanego oraz częściowo odnotowywał zadawane przez niego pytania świadkom, nie znajduje jakiegokolwiek potwierdzenia w treści protokołów sporządzonych przez Sąd Okręgowy, tym bardziej, że pozwany nie złożył wniosku w trybie art. 160 § 1 k.p.c. o sprostowanie lub uzupełnienie protokołu.

Odnosząc się do pozostałych formalnoprawnych zarzutów apelacji pozwanego (pkt. 1 petitum apelacji) stwierdzić należy, że nieprecyzyjne określenie przez niego adresu powódki ad. 2 w jego zawiadomieniu, jako Podgórska 36, nie miało znaczenia dla jej identyfikacji. Natomiast, jako nieprawidłowy należy ocenić zarzut apelacji i oparciu się przez Sąd I instancji na kopiach nieoznaczonych i niepotwierdzonych za zgodność z oryginałem kartek, tudzież kopii umowy najmu, ponieważ znalazły się na nich poświadczenia za zgodność z oryginałem dokonane przez adwokata. (art. 129 § 2 k.p.c.). Zresztą zaoferowane przez powódkę dowody z dokumentów nie były przez pozwanego w toku postępowania przed Sądem I instancji, z punktu widzenia formalnoprawnego, w jakikolwiek sposób kwestionowane.

Przechodząc następnie do oceny zarzutów apelacji dotyczących naruszenia prawa materialnego, zgodzić się należy z twierdzeniem Sądu Okręgowego o możliwości oceny zasadności wniesionego w sprawie powództwa w oparciu o przepisy dotyczące u.z.n.k., w tym art. 14 ust. 1 i 2 oraz art. 18 ust. 1 pkt. 3 i 6 u.z.n.k. Przypomnieć bowiem trzeba, że jakkolwiek w odróżnieniu od art. 11 ust. 2 u.z.n.k. przepis art. 14 u.z.n.k. nie wyróżnia wprost jako sprawców osób fizycznych, tym niemniej jednak jego stylistyka, a zwłaszcza wprowadzenie dwóch różnych pojęć „swojego przedsiębiorcy” oraz „swojego przedsiębiorstwa” nakazuje uznać, że sprawcami czyny wymienione w przepisie mogą być nie tylko przedsiębiorcy, lecz także ich pracownicy (vide komentarz do ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji pod redakcją Ewy Nwowińskiej i Michała du Wall, LexisNexis 2010 r. s. 208). Jak natomiast wynika z niekwestionowanego dowodu z dokumentu pt. „Umowa o pracę” (k. 128-129), pozwany będąc pełnomocnikiem (...) sp. z o.o. w K. jest jej pracownikiem. W tej sytuacji w oparciu o wcześniej powołane przepisy pozwany jest legitymowany biernie do występowania w sprawie w ramach u.z.n.k., w charakterze pozwanego. Jest on odpowiedzialny za przedmiotowy w sprawie czyn nieuczciwej konkurencji. Powyższe niezależnie od faktu nabycie przez niego wierzycielności od (...) sp. z o.o. w K. w oparciu o umowę z 1 listopada 2011 r. w odniesieniu do kwoty 107.840,25 zł (k. 141). Na tym tle trafna jest konstatacja Sądu Okręgowego, że skoro pozwany nie złożył żadnego wniosku do komornika o wszczęciu egzekucji, to skoro rozpowszechniał on nieprawdziwą informację o rzekomej egzekucji prowadzonej przeciwko powódce ad. 2, której celem było wprowadzenie w błąd o jej sytuacji prawnej i pośredni gospodarczej, to jego działania wyczerpują dyspozycje art. 14 ust. 1 i 2 pkt. 4 u.z.n.k. Dodać także trzeba, że wyżej działania pozwanego, jako nieoparte na prawdziwych przesłankach, były oczywiście sprzeczne z prawem i dobrymi obyczajami, przy czym zagrażały interesowi strony powodowej, ponieważ narażało ją podejrzenie o popadnięcie w problemy finansowe wobec prowadzenia przeciwko niej postępowania komorniczego. W tej sytuacji zostały spełnione przesłanki art. 3 ust. 1 u.z.n.k., co jest nieodzowne dla przypisania odpowiedzialności pozwanego, gdyż w każdym wypadku, także w razie stosowania przepisów rozdziału 2 u.z.n.k. niezbędne jest wykazanie ogólnych przesłanek odpowiedzialności za czyny nieuczciwej konkurencji, które są określone w art. 3 ust. 1 u.z.n.k. (vide wyrok Sądu Najwyższego z 30 maja 2006 r., I CSK 85/06, OSP 2008, nr 5, poz. 55). Zatem w pełni zasadnym było zastosowanie sankcji z art. 18 ust. 1 pkt. 3 i 6 u.z.n.k. stosownie zlimitowanej wobec wykazania przez powódkę ad. 2 o dotarciu pisma z 3 listopada 2011 r. do 4 podmiotów do przesłania przeprosin do nich podmiotów oraz do powódki ad. 2 oraz w zakresie kwoty określonej w pkt. II sentencji orzeczenia.

Niezależnie od powyższego zauważyć trzeba, że pozwany swym działaniem jednocześnie dopuścił się względem powódki ad. 1 na podstawie art. 23 w zw. z art. 43 k.c. naruszenia jej dóbr osobistych. Zwrócić bowiem należy uwagę, że art. 23 k.c. stanowi katalog otwarty dóbr osobistych osoby prawnej, do których należy zaliczyć także reputację rzetelnego kontrahenta wywiązującego się ze swych zobowiązań. Podmiot, który przedstawia się, jako rzetelny, a w rzeczywistości prowadzone są przeciwko niemu postępowania egzekucyjne, jest z pewnością niewiarygodny w stosunku do innych jego kontrahentów. Skoro zatem pozwany swym działaniem z 7 listopada 2011 r. w sposób bezpodstawny (z przyczyn wcześniej podanych), bez uzasadnienia prawnego, celowo i z premedytacją przedstawił powódkę ad. 2 jako taki właśnie podmiot, to też naruszył wyżej wspomniane jej dobro osobiste. Trzeba dodać, że pozwany w żaden sposób nie obalił domniemania wynikającego z art. 24 § 1 k.c. istnienia

okoliczności usprawiedliwiające rozgłaszanie nieprawdziwej informacji o prowadzonym przeciwko powódce ad. 1 egzekucji komorniczej (działanie w ramach porządku prawnego, bądź wykonywanie prawa podmiotowego, bądź zgoda pokrzywdzonego, bądź działanie w obronie uzasadnionego interesu). Z pewnością nie stanowiło tego jego subiektywne przekonanie na temat występowania warunków do rozwiązania przedmiotowej w sprawie umowy najmu. Zatem powódce ad. 2 przysługiwało roszczenie wynikające z art. 24 § 1 k.c. dotyczące zobowiązania dopełnienia czynności dla usunięcia skutków naruszenia dobra osobistego poprzez złożenia oświadczenia woli w formie i treści wskazywanej przez powódkę ad. 2 w pozwie. Również z uwagi na niewątpliwą winę pozwanego za naruszenie dobra osobistego powódki ad. 2 (czyn pozwanego z natury rzeczy został podjęty w celu wyrządzenia szkody powódce ad. 2) uzasadnione było, na zasadach art. 448 k.c. żądanie pozwu zapłaty sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny, jakim jest rewaloryzacja zabytków K..

Z tych wszystkich względów, w oparciu o przepis art. 385 k.p.c., apelacja pozwanego została oddalona, zaś o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd odwoławczy orzekł na zasadach odpowiedzialności stron za wynik procesu przewidziany w art. 98 § 1 i 3 k.p.c., w zw. z art. 108 § 1 i art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z § 13 ust. 1 pkt. 2 i § 11 ust. 1 pkt. 2, § 6 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163 poz. 1348 ze zm.).